

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XVI. Et erit in tempore illo, scrutabor Jerusalem in lucernis, & visitabo super viros defixos in facibus suis dicunt in cordibus suis: non faciet bene Dominus, & non faciet malè. Soph. 1. v. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

dium montis retrocedas, & ex abjectione animi te in imam vallem præcipites. Alterum est, has ascensiones faciendas cui libet *in loco, quem posuit, hoc est, in loco, quem posuit illi DEVS*, ut Augustinus exponit, in statu, inquam, suo, ne igitur facias more quorundam, qui cum nesciant in perfectione gradum facere, semper statum incutant, in quo DEUS illos posuit: & idcirco semper instabiles, semper inquieti, semper vagi cuperent ab uno officio ad aliud, à domo in domum, à monasterio in monasterium transire. sed ô quam hic trassus est error! in quocunque statu magnum invenire est Sanctos, qualis situ non fueris, non statum, sed te ipsum inculca. non hoc ajo, si in ætate

verferis, quâ possis facere botam abjectionem statum, ne facias, quâlibet potest, juxta dotes tuas, optimam. sed dico, si jam elegisti aliquando, gratiam firmam consistas; quia ut ut verum est duo esse, quibus provèni ad perfectionem debeas, gratiam DEI, & operam quam tu gratiæ accommodas, pro præ antè dicebam, nihilominus hoc est in opera tua quidquam repositum fiducia, sed in sola gratia; quæ DEUS concesserit. Quo poteris, non porro vagaris? *Confide in Domino, & mane in loco tuo.* Eccl. 11. v. 1. tu DEO tam facile est gratiam tibi in uno loco quam in alio largiri.

XVI.

Et erit in tempore illo. scrutabor Jerusalem in lucernis, & visitabo super viros defixos in facibus suis, qui dicunt in cordibus suis, non facies bene Dominus, & non facies male. Soph. 1. v. 12.

Considera per Jerusalem hinc intelligi quamcunque animam Christianam, electam equidem pro habitatione à Christo, sed parum beneficii memorem. Unde eam admonet, ne fidat, quia *in tempore illo*, hoc est, illo die, quem exigendis mali commissi rationibus præfixit, magno studio eam esset lustraturus: *Scrutabor Jerusalem in lucernis.* Nosti mulierem illam Evangelicam, cum sollicito studio quæsitura esset drachmam amissam, accendisse lucernam. Tale studium, curam-

que sollicitam, vult Dominus accipere etiam in ipso, ex hac sua forma loquendi: quâ dicit se usurum lucernam, et omnia tua opera scrutetur. tui modo dicere lucernam in rebus iniquitatis duplici potissimum fine adhiberi. sive ut videantur, quando rectæ lucernæ, sive ut discernantur, cum peccata sunt minuta, quàm conspicua, ad utrumque Dominus alludit hoc locum. Tu in malo gravi tibi secutirarempromittis, quia, quando est internum, abscondit in profundo cordis, & quando est ex-

ternum, etiam sepelitur tenebris vel occultationis, vel oblivionis. & in levi securitatem promittis, quia putas fore, ut effugiat oculos aliorum. sed quæ ista securitas, cum dicat Dominus se habere lucernas, ad quidlibet detegendum? *Scrutabor Jerusalem in lucernis*, vis, ut Dominus non utatur lucernis tam severis? tu prius his utere, cum scriptum sit: *si nosmet ipsos judicaremus, non utique judicaremur.* 1. Cor. 11. v. 31.

2. Considera unam sufficere lucernam, ut etiam ipsa nocte inveniri res aliqua possit. & tamen non dicit Dominus: *Scrutabor Jerusalem in lucernis, sed in lucernis*, ut intelligas eum non unam solam in promptu habere lucernam, ut te scrutetur, sed multas, ad eò in te judicando omnia vult protrahere in lucem. Prima Lucerna, cujusque maxima, est increata, hoc est, Divina ejus sapientia, quæ cernit omnia, scit omnia, distinguit omnia. *Non est illi creatura invisibilis in conspectu ejus.* Hebr. 4. v. 12. & hæc quoque est maxime formidabilis inter omnes, quantum est usus. aliæ lucernæ duæ sunt creatæ, & harum una erunt Angeli tam boni quam mali, qui cum sint corporis expertes, ubique discurrunt, & præ quavis face nos undique detegunt. *qui facit Angelos suos spiritus, & ministros suos flammam ignis.* Heb. 1. v. 7. Et istos illo die Dominus producet tanquam testes eorum, quæ egisti. altera erit lumen rationis tam illustre, ut in te splendeat juxta illud: *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine.* Pl. 4. & R.P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

in hoc lumine, quod nunc reprimere fatagis, quantum potes, illa die manifestè videbis sordidas tuas foeditates. *Lucerna Domini spraculum hominis, quæ investigat omnia secreta ventris*, id est, *memoria*, in qua condentur omniū imagines præteritorum, cogitationum, verborum, operum. Tertia lucerna lex est ab ipso DEO ore proprio pronunciata, & cujus toties audisti reficari memoriã nunc à sacris Oratoribus, nunc à Patribus, vel libris spiritû juvantibus, & tamè contempsisti. *Mandatum lucerna est, & Lex lux.* Prov. 6. v. 23. & ista quoque ad vivum defectus omnes tibi commonstrabit. Quarta lucerna sol erit, qui interdum tot videri te patrarum mala, & erunt stella, quæ idè noctu conspexerunt, imò erunt in terra ær, aqua, planta, verbo res omnes creatæ, quæ uti tibi servierunt ad peccandum, ita die illo servient DEO ad peccata tibi manifestanda. *Revelabunt celi iniquitatem ejus, & terra consurget adversus eum.* Job. 20. v. 17. Quinta denique lucerna erunt exempla Christi, & innumerabilium Sanctorum, illi ad eò fidelium, in quorum conspectu illo die apparebis tantò minus habens. *Surrexit Elias quasi ignis, & verbum ipsius quasi facula ardebat.* Eccl. 48. v. 1. Tot igitur & talibus circumdatus lucernis, quid, quæso, facies? an vel unum errorum tuorum tegere licebit: quò te vertes? quò vades? ubi te abscondes? O quam aptè nunc alium te fingis, quam reverà sis, tunc autem non amplius poteris. Tunc omnes, qui instar tui omnem habebant in cute speciem,

peribunt. *Disperierunt omnes involuti argento.* Soph. i. v. 11.

3. Considera, si tot & tales Dominus proferre velit lucernas ad scrutandum omnes etiam intimos defectus alicujus Jerusalem, hoc est, Animæ vel studio, vel professione sanctæ, videri eas pariter proferendas ad scrutandum defectus cujusvis animæ sceleratæ. & tamen quoad istas tacet Dominus loquendi modum, & solum dicit, se eas visitaturum. *Et visitabo super viros defixos in facibus suis.* ne mireris, quia quoad animas istas infelices simplex abande sufficit obtutus, adeo illarum manifesta sunt mala. Itaque prius notandum est, quinam sint, quos hic Dominus appellat *defixos in facibus suis*, vel ut in Hebræo legitur, *coagulatos, congelatos.* Peccatores sunt obstinati, hoc est, illi, qui in fœculentis hujus mûdi bonis, in voluptatibus, lucris, honoribus pacem inveniunt. hi sunt, qui in illis magis defiguntur. nam illi peccatores, qui in his crebras habent molestias vel ob agritudines, in quas incidunt, vel ob calumnias, & contradictiones, quas sustinent, non ita defiguntur. sed nunc cadunt, nunc denuo resurgunt, vini instar, supra fœces suas frequenti commotione agitati. Illi figuntur, qui in iis plus habent prosperitatis, uti pariter vino accidit, quod in suis quiescere fœcibus permittitur. Isti igitur peccatores sunt, die illo extremo peculiari quodam modo à Domino visitandi, id est, vexandi, conculcandi, confundendi, & habendi malè pro meritis. *Et visitabo super viros*

defixos in facibus suis. Visitatio Domini, cum vox ista finitro sensu accipitur in Scripturis, aliud nescimus quam calamitates immisit. *Ecc. Dominus egredietur de loco suo, ut visitet iniquitatem habitatorum terra, contra eam.* Isa. 16. nisi quod visitationes peccatoribus factæ in præsentia vita sunt quasi Medici ad eos sanandos. *Visitabo custodivit spiritum meum.* Job. 20. ut quæ fiunt in altera, sunt veluti iudicia ad eos puniendos. *In die iudicii visitabit illos: dabit enim ignem & cinerem in carnes eorum, ignem toris, cineremque ut urantur.* Es. 66. *sentiant per partem omnium, usque in sempiternum.* Inzech. v. 20. & quia isti, qui erant in impetate sua fortunati, à DEO visitati non sunt ut infirmi, demum eos visitati continget ut reos. O quam rogatus idcirco est DEUS, ut in peccato quod præcipuum te visitet, quia si id faceret, dicitur, quid de te fiet? *Quid facies in die visitationis de longè venientis?* Eccl. 10. v. 3.

4. Considera paucos admodum futuros in terra peccatores, qui defixerint in suis facibus defixi, nisi exciderent visitationis hujus merum de longè venientis. unde cum dixisset Dominus *Visitabo super viros defixos in facibus suis*, illico subiungit: *qui dixerint in cordibus suis: non faciet bene Dominus, & non faciet malè.* an forte ejusmodi non etiam reperire est inter Christianos, & quanto numero! quanto numero! hi sunt Athei, qui cum intrer nos veritatem non possint nisi dissimulata perferre.

dicunt, sed duntaxat in cordibus suis: non est DEUS. Pl. 131. aut si sit, ajunt ipsum habere aliud, quod agat, quam ut tam pensculetur rebus nostris attendat: *Nostra non considerat.* Job. 22. v. 4. Imò quor sunt inter nos, qui id ore dicunt dimidio, dum saltem familiaribus produnt? Loquentes audi illos, quos nosti, sagaciores aulicos, illos veridiores politicos, & vide, an vel levi probent iudicio, quòd credant DEUM pro bono ipsis facturum bene, pro malo male. prorsus oppositum. nam illud si crederent, haud sanè darent aliis maligna illa consilia, quibus promovcatur gradum, aut toties ea ipsi u-

furparent, ut per dolos, & prodiciones ad prima eluctentur subsellia. sed quia nihil horum credunt, perinde agunt, ac si alius non esset DEUS, quam ipsorum arbitrium. Itaque roga Dominum, ut peccanti tibi statim ostendat se adesse, proferendo virgam. *Corripe me Domine, veruntamen in iudicio, & non in furore tuo.* Jer. 10. v. 24. quia nihil est, quod tantopere commendet fidem visitationis extremo die futura de peccatis nostris, quam si eas videamus, quæ sunt in præsens, licet minores. cum è contrario nihil ita juvet Atheismum, quam videre impium simul & felicem.

XVII.

Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi. 2. Cor. 12. v. 9.

1. Considera, quanta fuerint ærumnarum, quibus afficiebatur Apostolus triginta sex annis vitæ, quos Christi gloriæ impendit. Carceres, virgæ, lapidationes, accusationes, insidiæ, opprobria, exilia. & tamen non scitur aliquando instanter à DEO petiisse ullo horum malorum liberari. solum petiit liberari à stimulo carnis: *Ter Dominum rogavi, ut discederes à me.* Ter id est, sæpissimè more loquendi usitato scripserat. nec ideo quòd tentationi succumberet, quia favore Divino ita castigabat corpus suum, ut servituti subijceret: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* 1. Cor. 9. v. 27. unde

spiritus, qui illi datus erat tentator, plus non potuit, quam infligere colaphos, hoc est, plus inferre probri, quam noxæ: *Datus est mihi stimulus carnis meæ, Angelus Satana, qui me colaphizat.* & tamen, cum Apostolus audivit à Christo, melius ipsi fore, si perinde ut alii subiectus esset infirmitatibus, quas secum affert concupiscentia rebellis ob peccatum, quod in Adamo contraximus: *Sufficit tibi gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur,* adeò mutavit sensum, ut dicere sic ausus, se in hisce infirmitatibus etiam gloriam suam constituere: *Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me*

Sss ss 2

vir-